Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Aan alle gemeenten in Nederland

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
7312829

Datum 26 maart 2026
Betreft Samen werken aan meer grip op migratie en opvang

Geachte burgemeester,

De situatie in de asielopvang is urgent en kritiek. De asielketen loopt tegen de grenzen van het mogelijke aan en dat is de afgelopen tijd weer duidelijk zichtbaar door de grote druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel en de gevolgen die dat heeft voor de directe omgeving. Ook leidt dit er helaas toe dat op dit moment een aantal opvanglocaties in het land noodgedwongen langer openblijft. Op korte termijn gaat het om een tekort van 4.500 plekken, dat tekort loopt op tot 7.900 plekken einde zomer.

Dit is een zeer onwenselijke situatie: het COA is op dit moment niet in staat afspraken na te komen die het eerder met deze gemeenten heeft gemaakt. Dat raakt aan het onderlinge vertrouwen, maar ook aan de solidariteit tussen gemeenten. Gemeenten die wel voldoende opvangplekken hebben gerealiseerd, zijn op dit moment alleen nog maar bereid om opnieuw een bijdrage te leveren als ze weten dat gemeenten die dat tot nu toe onvoldoende gedaan hebben dat ook zullen doen. Ik ben gemeenten die dit al wel doen of hebben gedaan zeer erkentelijk voor hun inspanningen.

Werken aan een lagere instroom
Het kabinet realiseert zich terdege hoe groot de spanning rondom asielopvang in de samenleving is. Als minister werk ik er daarom allereerst hard aan om de asielinstroom omlaag te krijgen. Komende maand behandelt de Eerste Kamer de Asielnoodmaatregelenwet en de wet invoering tweestatusstelsel. Na goedkeuring wordt een reeks instroombeperkende maatregelen met onmiddellijke ingang van kracht.

Op 12 juni treedt het Europese Asiel- en migratiepact in werking, dat eveneens onze grip op asielmigratie zal verstevigen. Daarnaast ben ik in overleg met een kopgroep van landen in Europa om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te versnellen en te werken aan asielaanvragen buiten de Europese Unie. Kortom, wij spannen ons tot het uiterste in om met alle juridische ruimte die daarvoor bestaat de instroom te beperken.

Zorgen voor voldoende opvang
Tegelijk moeten we de mensen die hier al zijn fatsoenlijk opvangen. Goede afspraken tussen Rijk en medeoverheden en stabiele financiering voor het COA, zoals in het coalitieakkoord is geregeld, horen daarbij. Kansrijke asielzoekers en asielzoekers die mogen blijven, moeten sneller kunnen meedoen, waarmee overlast kan worden teruggedrongen. Totdat er voldoende evenwichtig over het land verdeelde opvang is, blijft de Spreidingswet in stand: er bestaan geen alternatieve maatregelen waardoor de

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Regie Migratieketen

Datum
26 maart 2026

Onze referentie
7312829

solidariteit tussen gemeenten geborgd is en er ook voldoende asielopvangplekken worden aangeboden.

Zowel het beperken van de instroom - als het toegroeien naar een evenwichtig opvanglandschap - kost echter tijd. Daarom zijn er op de heel korte termijn tijdelijke maatregelen nodig om te voorkomen dat de opvang de komende weken onbeheersbaar wordt. Zo hebben we per direct spoed noodopvanglocaties nodig en plaatsen we (nagereisde) statushouders in hotels. Aanvullend benutten we bestaande locaties optimaal, onder andere door het boven bestuursovereenkomsten plaatsen van asielzoekers als dit beheersbaar en veilig kan. Daarnaast doe ik een nadrukkelijk verzoek aan gemeenten om (nagereisde) statushouders snel te huisvesten, eventueel in alternatieve huisvestingslocaties zoals doorstroomlocaties.

Ik doe daarom een klemmend beroep op alle gemeenten, rechtstreeks en via de provinciale regietafels, zo snel als mogelijk plekken voor acuut inzetbare spoed-noodopvang te realiseren. Hiervoor zal het COA actief gemeenten benaderen, omdat de nood inmiddels opnieuw te hoog is. Ook kunnen gemeenten een beroep doen op de inzet van de Veiligheidsregio's.

Werken aan een rechtvaardige verdeling
Ik ga er ook vanuit dat alle gemeenten navolging en invulling geven aan de wettelijke taak die volgt uit de verdeelbesluiten die door mijn ambtsvoorgangers in het kader van de Spreidingswet zijn genomen. Gemeenten die hier nog niet aan voldoen, roep ik met klem op om snel hun verantwoordelijkheid te nemen en solidair te zijn met gemeenten die al een bijdrage leveren. Een eerste stap kan zijn het aanbieden van noodopvang als overbrugging naar reguliere locaties. Als onderdeel van de uitvoering van deze wet ontvangen alle gemeenten binnenkort een brief. Hierin komt specifiek de lokale situatie aan de orde en wordt gemeenten als onderdeel van het interbestuurlijk toezicht gevraagd uitleg te geven als zij nog niet voldaan hebben aan de opgave. Naar aanleiding hiervan zullen volgende stappen gezet worden.

Steun voor volksvertegenwoordigers en bestuurders
Ik ben zeer gemotiveerd om me in te zetten voor een goede samenwerking tussen gemeenten en Rijksoverheid. De spanningen rondom opvang en migratie zijn soms groot en leiden ook tot intimidatie en bedreigingen binnen gemeenten en gericht op raadsleden en het college van burgemeester en wethouders. Weet dat dit kabinet dit te allen tijde afkeurt en volksvertegenwoordigers en bestuurders bij de uitoefening van hun belangrijke democratische taak steunt en zal blijven steunen. Laffe intimidatie en bedreigingen mogen we nooit accepteren en juist het ambt van volksvertegenwoordiger en bestuurder dient vanuit de Rijksoverheid beschermd te worden. U kunt daarin dan ook op mij en op het kabinet rekenen.

Tot slot
Vanuit het kabinet willen we in goede samenwerking met u deze opgave tot een succes maken. Het gaat om een grote opgave die we alleen gezamenlijk, met alle gemeenten, kunnen realiseren.

De minister van Asiel en Migratie

Bart van den Brink